

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
УНІВЕРСИТЕТ МАРМАРА (м. Стамбул, Туреччина)
КУЯВСЬКО-ПОМОРСЬКА ВИЩА ШКОЛА (м. Бидгощ, Польща)
УНІВЕРСИТЕТ ТРЕТЬОГО ВІКУ (м. Громадка, Польща)
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. Жешув, Польща)
КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У РУЖОМБЕРКУ (Словаччина)
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДУ «ІНСТИТУТ ЕВОЛЮЦІЙНОЇ ЕКОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КРЕМЕНЕЦЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД
КРИВОРІЗЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ НАН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМ. О.М. БЕКЕТОВА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(09-10 червня 2022 року, Тернопіль)

УДК 378:373.091.12.011.3-051
ББК 74.48
І-66

Редакційна колегія:

В. М. Черняк, доктор біологічних наук, професор (відповідальний редактор)
О. М. Петровський, кандидат історичних наук, доцент (голова оргкомітету)
І. М. Вітенко, кандидат географічних наук, доцент
Л. В. Барановська, доктор педагогічних наук, професор
Л. Т. Котляренко, доктор біологічних наук, професор, академік АНВО
Н. О. Олексійченко, доктор сільськогосподарських наук, професор
М. О. Сокол, доктор педагогічних наук, професор
В. Я. Брич, доктор економічних наук, професор, академік АЕНУ
В. П. Шлапак, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік ЛАНУ
В. В. Грубінко, доктор біологічних наук, професор
О. І. Янкович, доктор педагогічних наук, професор
Л. Я. Федонюк, доктор медичних наук, професор
А. М. Ліснічук, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник
Г. П. Проців, вчитель-методист

Затверджено до друку

Науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту
післядипломної педагогічної освіти (протокол № 2 від 17 травня 2022 р.)

Макет та комп'ютерна верстка: О.Р. Олексюк, Г.І. Смерека, Т.В. Магера,
Г.І. Герасимчук, Н. Б. Стрийвус.

Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст : матеріали Міжн. наук.-практ. конф., (Тернопіль, 09-10 черв., 2022) [ред.кол. : В.М. Черняк (відп. ред.) та ін.]. Тернопіль : Вид. центр ТОКІШПО, 2022. 276 с.

ISBN

У збірнику опубліковані матеріали, які обговорювалися на Міжнародній науково-практичній конференції «Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст», зокрема: інновації в сучасній середній освіті; стратегії розвитку нової української школи, інновації у вищій школі в контексті глобалізації та модернізації сучасного світу. Визначено нові підходи до організації способу життя в сучасних умовах, приділено значну увагу подіям і постатям в контексті впровадження інновацій в закладах освіти.

Тези надруковані з максимальним збереженням авторської редакції

© Автори тез і статей

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE SCIENTIFIC INSTITUTION “INSTITUTE OF EDUCATION CONTENT
MODERNIZATION”
TERNOPIL REGIONAL COUNCIL
TERNOPIL REGIONAL MILITARY ADMINISTRATION
TERNOPIL REGIONAL COMMUNAL INSTITUTE OF POSTGRADUATE
PEDAGOGICAL EDUCATION
MARMARA UNIVERSITY (Istanbul, Turkey)
KUJAWY AND POMORZE UNIVERSITY IN BYDGOSZCZ (Bydgoszcz, Poland)
UNIVERSITY OF THE THIRD AGE IN GROMADKA (Gromadka, Poland)
UNIVERSITY OF RZESZÓW (Rzeszów, Poland)
CATHOLIC UNIVERSITY IN RUŽOMBEROK (Ružomberok, Slovakia)
VINNITSA NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY
INSTITUTE FOR EVOLUTIONARY ECOLOGY OF THE NATIONAL ACADEMY OF
SCIENCES OF UKRAINE
BILA TSERKVA NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY
KREMENETS BOTANICAL GARDEN
KRYVYI RIH BOTANICAL GARDEN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF
UKRAINE
IVAN CHERNYAKHOVSKY NATIONAL DEFENSE UNIVERSITY OF UKRAINE
INSTITUTE OF ECOLOGY OF THE CARPATHIANS OF NATIONAL ACADEMY OF
SCIENCES OF UKRAINE
O.M. BEKETOV NATIONAL UNIVERSITY OF URBAN ECONOMY IN KHARKIV
TERNOPIL VOLODYMYR HNATIUK NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY
I.HORBACHEVSKY TERNOPIL NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY**

INNOVATIONS IN MODERN EDUCATION: UKRAINIAN AND WORLD CONTEXT

Materials of the Internationally Scientific-Practical Conference
(Ternopil, June 09-10, 2022)

Ternopil

Editorial board:

V. M. Chernyak, Doctor of Biological Sciences, Professor, (Editor-in-Chief)

O. M. Petrovsky, PhD in History, Associate Professor, (Chairman of the Organizing Committee)

I. M. Vitenko, PhD in Geography, Associate Professor

L. V. Baranovska, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

L. T. Kotliarenko, Doctor of Biological Sciences, Professor, Academician of ASHE

N. O. Oleksiichenko, Doctor of Agricultural Sciences, Professor

M. O. Sokol, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

V. Ya. Brych, Doctor of Economic Sciences, Professor, Academician of AESU

V. P. Shlapak, Doctor of Agricultural Sciences, Professor, Academician of LASU

V. V. Grubinko, Doctor of Biological Sciences, Professor

O. I. Yankovych, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

L. Ya. Fedonyuk, Doctor of Medical sciences, Professor

A. M. Lisnichuk, PhD in Biology, Senior Researcher

G.P. Protsiv, teacher-methodologist

Approved for printing

Scientific and Methodological Council of Ternopil Regional Communal Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Minutes № 2 of April 17, 2022)

Layout and computer layout: O. P. Oleksyuk, G. I. Smereka, T.V. Mahera,
H.I. Herasymchuk, N. B. Stryivus.

Innovations in modern education: Ukrainian and world context: materials of Internationally scientific-practical. conf., (Ternopil, June 09-10, 2022) [ed. : V. Chernyak (ed.) and others]; Ternopil RIPPE. - Ternopil: TRIPPE publishing center, 2022 – 276 p.

ISBN

The collection contains materials discussed at the International Scientific and Practical Conference "Innovations in Modern Education: Ukrainian and World Context", in particular: innovations in modern secondary education; strategies for the development of New Ukrainian School, innovation in higher education in the context of globalization and modernization of nowadays world. New approaches to the organization of a way of life in modern conditions are defined, considerable attention is paid to events and figures in the context of introduction of innovations in educational institutions.

Abstracts have been printed with maximum preservation of the author's edition

© Authors of abstracts and articles

громадянськими компетентностями. У демократичній школі їх розвивають на уроках із різних предметів, а також у позакласній роботі та в рамках співпраці з громадою. У демократичній школі виховують громадян [2].

Демократична школа – це школа, у якій вміють і готові брати відповідальність за різні рішення. Це школа, яка має автономію – вона може самостійно, незалежно ухвалювати рішення з освітніх, організаційних, фінансових, кадрових та інших питань. Усі учасники освітнього процесу можуть впливати на прийняття таких рішень, обирати форми і методи навчання, визначати стратегії і напрями розвитку закладу освіти (що відповідають нормативно-правовим документам) та беруть на себе відповідальність за них.

Загальношкільний підхід передбачає партнерську взаємодію всіх зацікавлених учасників освітнього процесу в різних сферах шкільного життя. Усі засоби освіти – формальні, неформальні чи інформальні – виконують свою роль у розвитку демократичної школи.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту». 2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Концепція НУШ. 2016. URL: <https://mon.gov.ua/>
3. Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини (ОДГ/ОПЛ). 2010. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass>

Петришин Л. Й., д-р пед. н., професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; професор кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти

ТЕХНОЛОГІЯ «МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА» ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Анотація. Охарактеризовано технологію «музейна педагогіка» як окрему інноваційну освітню технологію, що має вагомe значення в системі освіти та сприяє всебічному та соціокультурному розвитку особистості, активному пізнанню навколишнього світу та історії. Обґрунтовано «музейну педагогіку» як технологію, що ґрунтується на музеєзнавстві, педагогіці і психології, які розглядають музеї як освітні системи. Визначено, що через свій міждисциплінарний характер музейна педагогіка оперує категоріями музеєзнавства та психолого-педагогічних дисциплін.

Ключові слова: культурно-освітній процес, технологія, музейна педагогіка, освітня діяльність.

Сьогодні в Україні формується система діяльності музеїв при освітніх навчальних закладах різнопланового рівня, постійно оновлюється зміст їхньої діяльності, триває пошук місця і ролі музейно-педагогічних засобів у навчально-виховному процесі. Доповнено нормативно-правову базу щодо діяльності таких музеїв, тепер вона регламентується «Положенням про музеї при дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах, які перебувають у сфері

управління Міністерства освіти і науки України», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 22.10.2014 № 1195.

Музейна педагогіка, як окрема інноваційна технологія впливу та науково-суспільна та прикладна дисципліна, вивчає процеси виховання та освіти у просторі музею. Разом із тим, вона є важливим засобом для реалізації освітньо-виховної функції музею. Впродовж останнього десятиліття різні аспекти розвитку музейної педагогіки активно обговорювалися у наукових виданнях, були озвучені на численних конференціях та семінарах, методичних нарадах, стали предметом дискусій на круглих столах. З'явилося багато нових тематичних публікацій у збірниках статей музейних установ, наукових вісниках вищих навчальних закладів, вийшли друком різні тематичні збірники, матеріали конференцій, монографії.

Теорія і методи діяльності музеїв при навчальних закладах стали предметом дослідження таких учених (Н. Ганнусенко, Г. Елькін, І. Медведєва, З. Огризко, Ю. Омельченко, Т. Соломонова, В. Туманов та ін). У працях Л. Виготського, Д. Давидова, Л. Занкова аналізуються головні педагогічні принципи, які використовуються в діяльності шкільних музеїв; теоретичні питання щодо просвітницької діяльності музеїв вивчали О. Луначарський, Ф. Шмідт, П. Флоренський, А. Бакушинський.

Як свідчить аналіз численних досліджень, проведених в Україні у першій половині ХХ століття, діяльність музеїв вивчалася вченими переважно з історичної та мистецтвознавчої позицій. Музеєзнавцями Л. Баско, Л. Гайдою, Н. Капустіною, О. Мащенко, Т. Митрофановою, І. Піддубним та іншими узагальнено здебільшого досвід роботи з відвідувачами, проте, власне педагогічні аспекти роботи музеїв, їхні освітньо-виховні можливості, педагогічні засади діяльності практично не розроблялися.

Сучасна педагогічна наука та музеєлогія визначає ідентичність музею як установи, що позитивно впливає на розвиток соціокультурний розвиток особистості та суспільство загалом, а також як «унікального інформаційного ресурсу», здатного пролити світло на будь-яке складне питання, а тому сприяти «подоланню обмежень доступу громадян до інформації, призупиненню руйнування системи суспільних цінностей, забезпеченню від маніпулювання громадською думкою», у т.ч. в частині, що стосується професійних стандартів та професійної честі [3, с.7].

Музейна педагогіка як технологія ґрунтується на музеєзнавстві, педагогіці і психології, які розглядають музеї як освітні системи. Через свій міждисциплінарний характер музейна педагогіка оперує категоріями музеєзнавства та психолого-педагогічних дисциплін.

Термін «музейна педагогіка» уперше ввів у науковий обіг у 1934 році К. Фрізен, Німеччина. Це галузь діяльності, що здійснює передачу культурного досвіду на основі міждисциплінарного та поліхудожнього підходу через педагогічний процес в умовах музею [2].

Дослідник музейної педагогіки Б. Столяров дослідив та охарактеризував музейно-педагогічний процес як системно організовану і чітко спрямовану взаємодію музейного педагога та учнів, зорієнтовану на формування в умовах музейного середовища творчо розвиненої особистості.

Завдання технології музейної педагогіки випливають із вимог сьогодення, мудрого використання історичної та культурної спадщини нашого народу у системі виховної роботи та соціокультурного розвитку особистості. Вони полягають у: формуванні самосвідомості, становленні активної життєвої позиції, вмінні успішно адаптуватися у навколишньому світі; розвиткові творчих та організаторських здібностей, наданні можливості реалізуватися відповідно до своїх задатків та інтересів, виявленні своєї

неповторної індивідуальності; збагаченні предметно-розвивального середовища; розвиткові пізнавальних здібностей та пізнавальної діяльності; формування проектно-дослідних умінь та навичок; розвиткові мови та розширення словникового запасу; вихованні любові до природи рідного краю та почуття причетності до її збереження так культури поведінки, – адже предметом музейної педагогіки як технології є зміст, методи та форми педагогічного впливу музеїв, та особливості соціокультурного впливу на різні категорії населення, а також визначення музеїв у системі закладів освіти [3].

Об'єктами технології музейна педагогіка виступають культурно-освітні аспекти музейної комунікації, тобто особливий підхід до діалогових процесів, що відбуваються в музеї та ставлять завдання участі у формуванні вільної, творчої, соціокультурної та ініціативної особистості, здатної стати активним учасником суспільного розвитку [4].

На фоні того, як ЗМІ підігривають еміграційні настрої молоді, особливо актуальним завданням стає використати засоби музейної педагогіки, аби в ході формування професійної компетентності формувалося водночас і усвідомлення того, що і подальша реалізація в Україні є найбажанішою та потенційно найуспішнішою, бо не обмежує соціокультурного розвитку, розбудову особистості та опанування будь-якого фаху на найвищому рівні, що відповідає основним принципам музейної педагогіки як інноваційної: принципу навчання, що виховує; зв'язку історичного минулого з сучасним життям; принципу науковості; принципу наочності; принципу предметності; принципу міцності засвоєння знань; принципу доступності [5].

На сучасному етапі розвитку музеїв все частіше створюють педагогічні програми, в яких під однією темою, яка має певну педагогічну мету, об'єднуються різні форми роботи, тому окремо зупинимось на основних напрямках діяльності музеїв в плані педагогічної діяльності, які полягають у:

- інформуванні – це перша ступінь освоєння музейної інформації, тобто початкове отримання свідчень про музей, його колекцію або окремі музейні предмети. Воно здійснюється не тільки в формі лекцій та консультацій. Сучасне інформаційне обслуговування охоплює найрізноманітніші способи надання інформації за допомогою комп'ютерів, друкованої продукції, розробленої і для дорослих, і для дітей; навчання – друга ступінь засвоєння музейної інформації;

- навчанні – охоплює передачу та засвоєння знань, а також здобуття вмінь та навичок під час музейної комунікації. Навчання здійснюється в формі уроку-екскурсії, тематичного заняття;

- розвиткові творчого пошуку – третій вищій ступінь засвоєння музейної інформації, що реалізується організацією студій, фестивалів, конкурсів, історичних ігор, наукових лабораторій та центрів;

- комунікації – у цьому напрямку музей дає широкі можливості, організовуючи зустрічі, клуби, брифінги, конференції, круглі столи, історичні подорожі та екскурсії;

- соціокультурного розвитку – для потреб особистості організовувати воркшопи, вебінари, веб-квести, масові заходи, свята, концерти, ярмарки, дні відчинених дверей.

Технологія музейної педагогіки розкриває культурний та освітньо-пізнавальний потенціал особистості в процесі навчально-виховної діяльності та сприяє соціокультурному розвитку, а також суттєво сприяє підвищенню ефективності витрат на підготовку кваліфікованих педагогічних кадрів України.

Список використаних джерел

1. Петришин Л. Й. Формування креативності майбутніх соціальних педагогів: теоретико-методичний аспект: монографія / Л. Й. Петришин. Т.: Астон, 2014. 400 с.

2. Любич О.І. Роль засобів музейної педагогіки в процесі виховання учнів у позашкільних навчальних закладах // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал: матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2013 рік / [За ред. О. В. Сухомлинської, І. Д. Беха, Г. П. Пустовіта, О. В. Мельника; літ. ред. І. П. Білоцерківець]. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. Вип. 4. С. 428 – 429.

3. Караманов О.В. Музейна педагогіка в навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи // *Освіта та педагогічна наука*. 2012. №3 (152). С. 5 – 12.

4. Левітас Ф.Л., Дудар О.В. Елементи музейної педагогіки у системі патріотичного виховання URL: <http://ffre.ru/merrnajgejgernaqas.html> [21.02.2022].

5. Медведєва Є.Б., Юхневич М.Ю. Музейна педагогіка як нова наукова дисципліна: культурно-освітня діяльність музеїв. К.: ВЛАДОС, 1997.

Ремех Т. О., к. пед. н., завідувачка відділу суспільствознавчої освіти,
Інститут педагогіки НАПН України

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

***Анотація.** Державний стандарт базової середньої освіти, в основі якого лежать ціннісні орієнтири та ключові компетентності, визначає зміст та організацію навчання на адаптаційному циклі базового рівня освіти, зокрема в 5 класі. Ключові компетентності як наскрізні для всіх освітніх галузей, мають формуватися всіма предметами. Набуття здобувачами освіти ключових компетентностей, що є результатом навчання, передбачає опанування ними відповідними знаннями, вміннями й ставленнями.*

***Ключові слова:** ключові компетентності, компетентнісний підхід, адаптаційний цикл.*

Нині йде реформування базової ланки середньої освіти на засадах НУШ – затверджено Державний стандарт базової середньої освіти, Типову освітню програму, модельні навчальні програми з предметів і курсів для адаптаційного циклу (5-6 класи) з усіх освітніх галузей, підготовлено підручники для учнів 5 класу.

Процеси, якими наразі охоплена середня освіта, свідчать про кардинальні зміни не лише нормативної бази, а й її змісту та підходів до організації навчання здобувачів освіти. І це стає викликом як для педагогічної спільноти, так і для учнівства.

Державний стандарт базової середньої освіти (далі Стандарт), що є підґрунтям упровадження Нової української школи на базовому рівні середньої освіти, визначає ключові компетентності та наскрізні вміння, що поєднують ключові компетентності та освітні галузі, формулює для кожної освітньої галузі (їх 9) компетентнісний потенціал, базові знання, обов'язкові результати навчання (загальні та конкретні) та орієнтири для їх оцінювання орієнтовані на ключові компетентності.

Провідним у навчанні здобувачів освіти предметів і курсів на базовому рівні середньої освіти визначено компетентнісний підхід, що передбачає спрямування освітнього процесу на формування/розвиток в учнів ключових компетентностей як результату навчання. Таке переорієнтування освіти потребує значних змін у підходах до організації навчання всіх освітніх галузей, зазначених у Стандарті.

У загальному розумінні компетентність є спеціальним шляхом структурована (організована) сукупність знань, умінь, навичок і ставлень, що набувається в навчанні, яка

<i>Горбенко С., Лозова О. ФОРМУВАННЯ STEM-КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ</i>	102
<i>Горборуков В., Франчук О. МОНІТОРИНГ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ЗДОБУТКІВ УЧНІВ НА ОСНОВІ ІАС «ІНТЕЛЕКТ»</i>	105
<i>Драпак Л. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ПРАКТИЦІ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ</i>	107
<i>Іванюк Т. KEYС-МЕТОД У ПРОФЕСІЙНІЙ ДЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ НУШ</i>	110
<i>Колодійчук О. КОНСТРУКТИВНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДИКИ «ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС» У ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ</i>	115
<i>Коненко Л., Іваночко О. СПОСОБИ ТА МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СУЧАСНОГО УРОКУ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ</i>	119
<i>Кухтяк С., Кухтяк О. ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ЯКОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СПІВПРАЦІ ВЧИТЕЛЯ ТА БАТЬКІВ</i>	121
<i>Луганцова Є. ВЕБКВЕСТ ЯК МОТИВАЦІЙНИЙ ФАКТОР ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ</i>	123
<i>Олійник О. ЦІННОСТІ Й ЗАСАДИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ</i>	126
<i>Петришин Л. ТЕХНОЛОГІЯ «МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА» ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ</i>	128
<i>Ремех Т. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ</i>	131
<i>Сахновський О., Кожолянко О. СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ У СВІТЛІ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИМОГ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ</i>	133
<i>Тарангул Л. КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ФОРМУВАННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ НАРОДУ</i>	136
<i>Турчин О. ОСОБЛИВОСТІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ</i>	137
<i>Якунін А. ІННОВАЦІЇ ТА ТРАДИЦІЇ В РОБОТІ МАТЕМАТИЧНОГО ГУРТКА</i>	140
СЕКЦІЯ 5 ЕКОЛОГІЯ І ОСВІТА	143
<i>Белей Л. ПРО ВСИХАННЯ ЯЛИНИ ЄВРОПОПЕЙСЬКОЇ (СМЕРЕКИ) В ЗАХІДНІЙ ЧАСТИНІ ЯМНЯНСЬКОГО ПНДВ КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ: ЕКОЛОГІЧНИЙ ТА ЛІСІВНИЧИЙ АСПЕКТИ</i>	143
<i>Бондючна Ю., Павлюк Г., Борак Т. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ ТА КУЛЬТУРИ ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТІР</i>	145
<i>Бригідир А., Черняк В. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ</i>	147